Vzpomínka na RNDr. Václava Rupeše, CSc.

Dne 3. června 2023 nás náhle ve věku 85 let opustil náš kolega, pan RNDr. Václav Rupeš, CSc. Neuvěřitelná zpráva to byla zejména pro ty, kdo s ním byli do posledních chvil v aktivním kontaktu. Václav Rupeš, byl důležitou součástí našeho profesního života.

Pro jeho rodinu odchod Václava Rupeše znamená náhlou a bolestnou ztrátu. Hezké vzpomínky budou jen částečnou útěchou. Jím zachycené fotografické snímky přírody odrážejí jeho autorskou osobnost a ducha. Vedle práce na zahradě a chalupě, a pozorování ptáků patřilo totiž fotografování mezi jeho největší koníčky a záliby. Václav Rupeš se věnoval po celý svůj profesní život převážně rozvoji oboru profesionální DDD v České republice.

Narodil se 18. ledna 1938 v Kolíně a již od počátku svého studia na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy projevoval svůj zájem o parazitologii a o problematiku škodlivého a epidemiologicky významného hmyzu a klíšťat v životním prostředí člověka. Po promoci absolvoval studijní pobyty v zahraničních výzkumných laboratořích.

V roce 1971 nastoupil Václav Rupeš do tehdejšího Institutu hygieny a epidemiologie v Praze a v roce 1974 se stal vedoucím Národní referenční laboratoře pro dezinsekci a deratizaci v Centru epidemiologie a mikrobiologie. K 1. lednu 1991 se vrátil instituci název Státní zdravotní ústav, kde dr. Rupeš aktivně působil až do roku 2009. Rozhodně nebyl pouze laboratorním vědcem a teoretikem, ale i praktikem, který měl hluboké porozumění problémů spojených s potlačováním hmyzích škůdců v terénu. Během svého profesního života vedl s velkým entuziazmem fyzicky náročné terénní výzkumy, které se zaměřovaly na zkoumání možností hubení klíšťat, much, rusů, švábů, vší, štěnic a mravenců faraonů. Byl autorem mnoha odborných publikací, učebních textů a příruček, které zajišťovaly výborný odborný standard kurzů DDD. Zcela zásadním způsobem přispěl k vývoji, výrobě a praktickému využití světově unikátní nástrahy Lafarex na bázi juvenoidů určené k hubení mravence farao, která byla oceněnou i státní cenou.

Václav Rupeš sehrál klíčovou roli – spolu s blízkými spolupracovníky Pavlou Davidovou a Štěpánem de Wolfem a dalšími – v založení Sdružení profesionálních pracovníků v DDD v ČR (26. listopadu 1991 v Berouně). Poté byl po mnoho dekád nepostradatelným členem výboru profesionálního sdružení v DDD a lektorem odborných kurzů DDD. V redakční radě odborného časopisu Dezinfekce Dezinsekce Deratizace byl více než 30 let šéfem a redakčním předsedou. Měl významný podíl na přípravě a organizaci celostátních konferencí DDD, známých jako Přívorovy dny.

Jistě by se dalo pokračovat v dlouhém výčtu jeho odborných přínosů. Profesním kolegům Václav Rupeš zanechal odkaz v podobě rozsáhlých zkušeností a publikací, které jsou pro nás nejen podkladem, ale i závazkem pro pokračování jeho činnosti.

Všichni, kdo ho osobně či pracovně znali, se jistě shodnou na tom, že Václav Rupeš zanechal svůj odkaz nejen prostřednictvím svého odborného přínosu, ale také prostřednictvím své rodiny a příbuzných, kteří se zabývají fotografií a sportem. Jeho dědictví a odkaz budou rovněž žít dál ve vzpomínkách a pracích těch, které ovlivnil a inspiroval.

Václav Stejskal, Věra Melicherčíková

Po dohodě šéfredaktorů byl příspěvek otištěn i v časopise Zprávy Centra epidemiologie a mikrobiologie.